

БІЗНЕС-МОДЕЛІ ЯК ОСНОВА СТВОРЕННЯ ЕФЕКТИВНОЇ СИСТЕМИ ЦІЛЬОВОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

© Воробець С. Й., Кічор В. П., Ріжко Л. І., 2015

На сьогоднішній день існує велика кількість технологічних інструментів реалізації бізнес-моделі, з застосуванням відповідних методик моделювання, які ще інакше називають нотаціями. Їх використання представляється достатньо рутинною задачею. Значно складнішим завданням є побудова бізнес-моделі у середовищі цих інструментів в контексті формалізації стратегічних і тактичних задач підприємства. Побудова бізнес-моделі для одного з підприємств реалізовано у виді наступної послідовності рішень і відповідно їх формалізації з використанням спеціальних технологій – а) визначення стратегічних цілей діяльності; б) побудова стратегічної карти; в) формування системи цільових показників і їх метрик на всіх рівнях управління - стратегічному, тактичному і оперативному. На етапі є вибору цільових показників, які є основою всієї системи цільового управління діяльність підприємства розглядається у таких проекціях – фінансово-економічній, ринковій, процесній і бізнес-потенціалу. У якості головного механізму узгодженості цілей за усіма проекціями діяльності використано систему стратегічного управління.

Ефективна система цільового управління вимагає необхідності оперативного управління ключовими його бізнес-процесами. А це реалізується через побудову формалізованого опису бізнес-моделі з визначенням системи показників, за якими можна контролювати хід їх реалізації. Досвід побудови бізнес-моделей для виробничих підприємств вказує на те, що на першому рівні ієрархії доцільно виділити наступні чотири групи процесів – основну (безпосередньо виробництво), допоміжну або обслуговуючу, управлінську і групу бізнес-процесів, які орієнтовані на розвиток підприємства. Важливим аспектом побудови бізнес-моделі підприємства є визначення методу організації бізнес-процесів її реалізації. З визначених у [1] трьох основних підходів до реалізації бізнес-моделі для досліджуваного підприємства вибрано наступний - реалізацію моделі стратегічного розвитку підприємства, представлено у виді системи бізнес-процесів. В якості інструменту реалізації використано програмну систему AllFusion Process Modeler, яка підтримує три найбільш вживані нотації моделювання IDEF0, DFD, IDEF3. Будь який параметр бізнес-процесу можна інтерпретувати як випадкову величину. В [2] як одне з основних завдань цільової системи управління підприємством визначено як зменшення варіабельності параметрів бізнес-процесів. Саме реалізована бізнес-модель забезпечує можливість управління їх варіабельністю. Чи не на кожному з підприємств існує своя слабка ланка у загальній системі управління, яка і визначає ефективність його діяльності у цілому. Дослідження таких «вузьких місць» проводилось з використанням нотації IDEF3, яка дозволила окремі фрагменти моделі експортувати у середовище спеціалізованої програмної системи імітаційного моделювання Arena. Ідентифікація вузьких ланок моделі у подальшому передбачає підвищення ступеня їх інформаційної підтримки. Технологічно це реалізовано у рамках розробленої бізнес-моделі з використанням нотації DFD.

Бізнес-модель підприємства дозволяє вибудовування системи контролінгу бізнес-процесів, тобто підвищення рівня керованості ними.

1. А. Кочнев *Как построить систему целевого управления компанией.*
company.iteam.ru/action/seminar/venture_management/webinar_record.htm

2. У. Эдвард Деминг . *Выход из кризиса. Новая парадигма управления людьми, системами и процессами* М.: Альпина Паблишер, 2014. - 344 с.